

Het Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Het Voortgezet Onderwijs heeft met de invoering van de Wet Passend Onderwijs in 2014 de plicht een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op te stellen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Dat is in de onderstaande situaties van toepassing:

1. Als een leerling dreigt te blijven zitten.
2. Als een leerling doubleert (in 2020 is het percentage zittenblijvers 3,32% van 934.000 VO leerlingen = 31.000 leerlingen / bron: Rijksoverheid – onderwijscijfers.nl).
3. Als een leerling opstroomt.
4. Als een leerling afstroomt.
5. Als een leerling specifieke fysieke, emotionele of psychologische ondersteuning nodig heeft die de basisondersteuning van het Samenwerkingsverband overstijgt.
6. Als een leerling van regulier naar speciaal onderwijs gaat.

Onze inschatting is dat het al met al gaat landelijk om zo'n 6 procent van de VO leerlingen in regulier onderwijs voor wie volgens de wet een OPP gemaakt moet worden. Op basis van schooljaar 2020/2021 gaat het dan om zo'n 56.000 leerlingen.

Doelen van het ontwikkelingsperspectief

In de toelichting bij de wetgeving worden verschillende doelen van het ontwikkelingsperspectief genoemd, onder andere:

1. Het biedt de school handvatten om het onderwijs af te stemmen op de ondersteuningsbehoefte van de leerling.
2. Het is een instrument voor de communicatie met ouders.
3. Met het ontwikkelingsperspectief kan verantwoording worden afgelegd over de bereikte resultaten. Dit kan bijdragen aan het verbeteren van de leerresultaten en het vergroten van de opbrengstgerichtheid van scholen.
4. De planlast is met het invoeren van het ontwikkelingsperspectief verminderd. Scholen hoeven niet meer elk schooljaar een handelingsplan vast te stellen, maar zij hoeven slechts één keer een ontwikkelingsperspectief vast te stellen. Het hoeft alleen te worden bijgesteld als dat uit de jaarlijkse evaluatie blijkt.

Een handelingsplan is dus niet meer verplicht, maar het staat scholen wel vrij om naast een ontwikkelingsperspectief een handelingsplan voor een leerling op te stellen.

Met de motie Ypma is in 2013 verzocht om ouders instemmingsrecht te geven op het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief (OPP). In het handelingsdeel staat welke ondersteuning de school wil bieden aan een leerling met een speciale zorgbehoefte.

Na een meerderheid in de Tweede Kamer heeft ook de Eerste Kamer op 7 februari 2017 ingestemd met het wetsvoorstel. Het wetsvoorstel regelt de instemming van ouders op het handelingsdeel van het OPP en zorgt ervoor dat het handelingsdeel alsnog een verplicht onderdeel wordt van het OPP in het (V)SO. Dit betekent dat ouders van leerlingen die extra zorg nodig hebben op school mogen meepraten en meebeslissen over de zorg voor hun kind. De bepaling is op 1 augustus 2017 in werking getreden.

Waarom wij zijn gestart met Ontwikkelingsperspectiefplan.nl.

Het opstellen van het OPP wordt bij veel scholen belegt bij de mentoren. Door onder meer hoge werkdruk en onbekendheid met de inhoudelijke kant van het opstellen van een OPP, komt het veelvuldig voor dat het OPP niet (tijdig) wordt opgesteld.

Wij zien ook dat het OPP regelmatig alleen maar wordt opgesteld als onderdeel van de aanvraag voor een toelatingsverklaring (TLV) voor het speciaal onderwijs. Daarmee schiet een OPP zijn primaire doel uiteraard volledig voorbij.

Het niet (tijdig) opstellen van een OPP kan – even los van de directe gevolgen voor het kind – zorgen voor discussie met ouders, onderwijsconsulenten, onderwijsinspectie, andere scholen of zelfs met de geschillencommissie en in het uiterste geval met de rechter.

De meest gehoorde klachten van docenten over het OPP is dat het opstellen van een OPP een tijdrovende en een monster aan papierwerk is, terwijl de werkdruk bij docenten al als zeer hoog wordt ervaren.

De voordelen van het werken met een OPP worden niet gezien en het opstellen van een OPP gebeurt daarom vaak pas achteraf wanneer de leerling van school moet, gaat doubleren of een overstap moet maken van regulier voortgezet onderwijs naar voortgezet speciaal

onderwijs (waar een OPP een voorwaarde is). Het OPP wordt op deze manier de zo gevreesde papieren tijger in plaats van een onderdeel te zijn van het handelingsgericht- en opbrengstgericht werken van de school.

Een OPP is een handvat voor leerling, ouders en docent waarin de ontwikkeling van het kind nauwgezet wordt gevolgd en waar zo nodig wordt bijgestuurd.

Daarnaast is het OPP een document dat laat zien dat docenten en mentoren wel degelijk zaken omtrent de leerling hebben gesignaleerd en acties hebben ingezet. Op het moment dat de ondersteuning boven het kunnen van de school uitkomt is het dan geen verrassing meer bij ouders en leerling dat vervolgstappen moeten worden genomen.

Een OPP opstellen voor leerlingen vergt van een docent dat hij goed op de hoogte is van de situatie van de leerling, maar vooral ook wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften zijn en via welke weg en met welke doelen de leerling kan worden ondersteund.

Voor docenten is zorg niet hun kernactiviteit, waardoor veel directies en de verantwoordelijken voor de zorg binnen de school, op (veel) weerstand stuiten zodra het OPP wordt genoemd en er aan de mentor wordt gevraagd om een OPP op te stellen.

Docenten krijgen handleidingen met voorbeeld zinnen opgestuurd en op sommige scholen krijgen zij ook trainingen in het opstellen van een OPP.

Maar niet alle docenten krijgen te maken met het opstellen van een OPP. Ook is het niet te voorspellen of een mentor 1, 2 of misschien wel 5 OPP's moet opstellen in een jaar.

Wanneer een docent sporadisch een OPP moet opstellen, is het onmogelijk om het uitwerken van een OPP in de vingers te krijgen... Het wiel moet zo te zeggen steeds weer worden uitgevonden door desbetreffende docent, zonde!

Wat omvat Ontwikkelingsperspectiefplan.nl?

Er ontbreekt op dit moment een methode om snel en gestructureerd een OPP op te stellen voor docenten, voor wie zorg niet hun core business is. Een dergelijke methode moet mentoren en zorgcoördinatoren faciliteren, en maakt daarmee dat het opstellen van een OPP minder tijd in beslag neemt en het eenvoudiger wordt voor mentoren om een helpend OPP voor een leerling op te stellen. Hierdoor kunnen binnen de organisatie de OPP's tijdig worden opgesteld, waardoor er gehandeld kan worden volgens het OPP en het OPP geen papieren tijger meer is.

De school neemt ouders en leerling met het OPP mee in het proces, waardoor er zichtbaar handelingsgericht gewerkt wordt en docenten en mentoren de noodzaak en de voordelen van het handelen met een OPP ervaren.

Met het sneller, tijdig en eenvoudiger opstellen van OPP's zijn alle betrokken partijen gebaat:

1. De leerling
2. De mentor en de overige leraren.
3. De ouders.
4. De school.

Vanuit deze visie is Ontwikkelingsperspectiefplan.nl opgezet.

Het is dan ook zeer belangrijk dat het OPP (tijdig) beschikbaar is. Als schooldirectie ondersteunt u uw medewerkers met het aanbieden van de OPP Creator van Ontwikkelingsperspectiefplan.nl.

Wat omvat Ontwikkelingsperspectiefplan.nl?

Ontwikkelingsperspectiefplan.nl is een online platform waar een mentor met behulp van een webformulier snel en eenvoudig een basis OPP kan aanmaken en downloaden als Microsoft Word document. Wij noemen dit de OPP-Creator.

De OPP-Creator omvat de verplichte onderdelen van een OPP:

1. Het logo van de school.
2. Het schooladvies van de basisschool.
3. Het te verwachte uitstroomperspectief.
4. De beginsituatie van de leerling, de aanleiding om een OPP op te stellen.
5. Belemmerende en bevorderende factoren.
6. Doelen.
7. Handelingsgedeelte: wat gaan de leerling, de ouders en school doen om de doelen te behalen.
8. Vaststelling van de evaluatiemomenten en het evaluatiegedeelte van het OPP wordt direct gevuld met de in het OPP gestelde doelen.
9. Ruimte voor handtekening van leerling, ouders en de school.

Belangrijk!

Na het invullen van het formulier wordt het OPP gedownload als Word document. Het Word document kan dan gebruikt worden volgens de binnen de school geldende processen rondom OPP's (bespreken met leerling en ouders, met de zorgcoördinator en het kan worden opgeslagen in het leerlingvolgsysteem). Mentoren hoeven niet te wennen aan nieuwe processen, zij krijgen alleen de beschikking over een tool om hen te helpen / begeleiden bij het aanmaken van het OPP.

Het voordeel van het OPP als Word document is dat het te allen tijde kan worden aangepast en/of aangevuld zoals bij de evaluaties of indien ouders iets willen toevoegen.

Daarnaast biedt Ontwikkelingsperspectiefplan.nl biedt de volgende voordelen voor de school:

1. Uitleg- en instructievideo's rondom OPP en Handelingsgerichtwerken voor het gehele team van de school, zodat de kennis over deze zaken toeneemt en iedereen aan de gestelde verwachtingen kan voldoen.
2. Maandelijks is er een online uitleg- en kick-off moment voor scholen die starten met Ontwikkelingsperspectiefplan.nl. Het is aan de school of zij hier met het voltallige team of met een projectteam aan deelneemt.

3. Elke maand verzorgen wij een online Q&A waar iedereen die dat wil zich voor kan inschrijven. We beantwoorden vragen en tegelijkertijd is het een manier om onderdelen van het proces die niet helder blijken te zijn voor docenten of medewerkers, boven tafel te krijgen zodat we daar vervolgens verbetering in kunnen aanbrengen.

Waarom kunnen wij dit realiseren?

Bij Ontwikkelingsperspectiefplan.nl draagt **Katrín Gudmundsson** ([zie LinkedIn](#)) zorg voor de inhoudelijke kant van het webformulier, voor de informatieve teksten en instructievideo's en voor de aansluiting op de praktijk en de wettelijke voorschriften.

Katrín heeft haar expertstatus bereikt doordat zij 28 jaar werkzaam is geweest binnen jeugdhulp- en onderwijsinstellingen. In de periode van 2009 tot 2020 was zij werkzaam bij een groot Samenwerkingsverband waar zij onder andere Passend Onderwijs heeft vormgegeven en geïmplementeerd binnen de scholen van het samenwerkingsverband.

Voortgezet Onderwijs

Ontwikkelingsperspectiefplan.nl is vooralsnog alleen beschikbaar voor alle Voortgezet Onderwijs scholen in Nederland.

Nadat de school een licentie heeft afgenomen kunnen medewerkers van de school een account aanmaken op basis van hun persoonlijke e-mailadres met school e-mailextensie.

Direct na het aanmaken van het account kan gestart worden met het aanmaken van een onbeperkt aantal OPP's.

Licentie

De licentie voor Ontwikkelingsperspectiefplan.nl kan op elk moment van het jaar starten en heeft vervolgens een looptijd van 3 jaar. Na deze eerste looptijd kan de school jaarlijks de licentie schriftelijk beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden voor aanvang van een nieuw licentiejaar.

Het licentietarief voor 2022 is opgebouwd uit (aantal leerlingen) x € 0,50 per leerling per jaar (exclusief 21% BTW). Met ingang van 1 januari 2023 wordt het bedrag per leerling per jaar geïndexeerd.

Het aantal leerlingen wordt vastgesteld aan de hand van het laatste jaar met definitieve status bij DUO.nl (volgens de zogenoemde T-1 formule).

Jaarlijks zal het licentietarief worden aangepast op:

1. Het leerlingaantal volgens DUO.
2. Inflatiecorrectie van 1,5% op het tarief per leerling.

Facturering vindt per jaar vooruit plaats. Betaaltermijn factuur: 30 dagen na factuurdatum.

Rekenvoorbeeld: een school met 650 leerlingen betaald $650 \times € 0,50 = € 325,- + 21\% \text{ BTW} = € 393,25$ per jaar.

Garantie

Wij hebben vertrouwen in ons product en daarom bieden wij de scholen die een licentie afnemen de garantie dat als de OPP-Creator / Ontwikkelingsperspectiefplan.nl in jouw school toch onvoldoende gebruikt wordt, je **aan het eind van het 1e licentiejaar de licentie kosteloos en zonder verdere consequenties kunt beëindigen**. Je hebt dan alleen het 1e jaar betaald en wordt niet gehouden om het contract verder uit te dienen.

Webinars

Schrijf op onze website <https://ontwikkelingsperspectiefplan.nl> in voor één van de webinars die regelmatig worden georganiseerd. In een half uur krijg je een goed beeld van de mogelijkheden en kun je beoordelen of Ontwikkelingsperspectiefplan.nl / de OPP-Creator passen bij jouw school en je collega's.

Jouw school aanmelden?

Neem contact op met Roy Schuuring – r.schuuring@ontwikkelingsperspectiefplan.nl, +31 (0)6-54233899. Hij zal samen met jullie de licentie opstellen en het implementatietraject uitwerken.

We hopen jullie snel als nieuwe deelnemer te kunnen verwelkomen.

De mensen achter Ontwikkelingsperspectiefplan.nl

Katrín Gudmundsson

Ruim 28 jaar werkzaam geweest in diverse jeugdzorg- en onderwijsinstellingen. Onder andere bij een groot samenwerkingsverband, waar zij vanaf het moment van oprichting in 2009 bij betrokken is geweest en mede zorg heeft gedragen voor de invoering van de Wet Passend Onderwijs. Inmiddels zelfstandig ondernemer, auteur van het boek 'De juf die geen juf is' en als Consultant Passend Onderwijs op ZZP basis beschikbaar. Katrín's kennis en ervaring zijn de inhoudelijke dragers van Ontwikkelingsperspectiefplan.nl.

Roy Schuuring

Ondernemer in marketing en ICT. Vele projecten voor grote en kleine organisaties opgepakt, waaronder voor een aantal ROC's en VO scholen. Als projectleider actief voor Ontwikkelingsperspectiefplan.nl, eerste aanspreekpunt voor licenties, communicatie en support.

Martijn Laarhoven

Ondernemer in ICT. Bouwt ruim 20 jaar websites en softwareapplicaties voor grote en kleine organisaties. Als technisch specialist en developer actief bij Ontwikkelingsperspectiefplan.nl.

Contactgegevens

Voor vragen over Ontwikkelingsperspectiefplan.nl, over licenties of voor support kun je contact opnemen met:

Roy Schuuring

r.schuuring@ontwikkelingsperspectiefplan.nl

tel: +31 (0)6-54233899